ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1978

Vyhlásené: 28.11.1978 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

135

VYHLÁŠKA
Federálneho ministerstva vnútra

zo 16. októbra 1978,

ktorou sa vydávajú podrobnejšie predpisy o občianskych preukazoch

Federálne ministerstvo vnútra ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 2 a § 13 zákona č. 75/1957 Zb. o občianskych preukazoch:

§ 1
Vydávanie občianskych preukazov

(1) Občiansky preukaz vydáva občanom Československej socialistickej republiky (ďalej len „občan“) starším ako 15 rokov okresná, prípadne obvodná alebo mestská správa Zboru národnej bezpečnosti (ďalej len „okresná správa Zboru národnej bezpečnosti“), v obvode ktorej je občan hlásený na trvalý pobyt.

(2) Občiansky preukaz sa nevydáva:

a) vojakom z povolania a vojakom základnej služby; títo občania preukazujú svoju totožnosť vojenskými preukazmi. Osobné preukazy generálov, dôstojníkov a práporčíkov Československej ľudovej armády nahrádzajú vojakom z povolania občiansky preukaz;

b) občanom, ktorí sa trvale zdržiavajú v cudzine a svoju totožnosť preukazujú cestovnými dokladmi;

c) občanom pozbaveným rozhodnutím súdu spôsobilosti na právne úkony.

Doklady potrebné na vydanie občianskeho preukazu

§ 2

(1) Občan, ktorý žiada o vydanie občianskeho preukazu, je povinný okresnej správe Zboru národnej bezpečnosti predložiť:

a) rodný list (rodný a krstný list, výpis z knihy narodení),

b) doklad o rodinnom stave [sobášny list, rozhodnutie (rozsudok) súdu o rozvode manželstva alebo o vyhlásení manželstva za neplatné opatrené doložkou o právoplatnosti, úmrtný list manžela, rozhodnutie súdu o vyhlásení manžela za mŕtveho opatrené doložkou o právoplatnosti],

c) doterajší občiansky preukaz alebo potvrdenie o odovzdaní, strate, odcudzení občianskeho preukazu, prípadne doklad preukazujúci dôvod na vydanie občianskeho preukazu. Tieto doklady, ako aj doklady uvedené v písmene b) sa nevyžadujú pri vydávaní prvého občianskeho preukazu občanom, ktorí dosiahli vek 15 rokov,

d) dve ostré neretušované, netónované, čiernobiele fotografie rozmeru 5,5x6,5 cm, s dolným bielym okrajom širokým 1,5 cm, zobrazujúce občana v trojštvrťovom profile, v občianskom odeve a bez pokrývky hlavy (veľkosť hlavy približne 3 cm) a bez okuliarov s tmavými sklami, povrch papiera hladký, matný,

e) doklad o rodnom čísle,[1]) ak toto číslo neobsahuje niektorý z dokladov uvedených v tomto odseku.

(2) Muži starší ako 19 rokov sú povinní predložiť na nazretie aj vojenskú knižku, preukaz branca alebo preukaz o neschopnosti na vojenskú činnú službu.

(3) Vojaci z povolania, ktorí pri zániku služobného pomeru žiadajú o vydanie občianskeho preukazu, sú povinní predložiť osobný preukaz generála, dôstojníka alebo práporčíka Československej ľudovej armády na nazretie a odpísanie potrebných údajov; súčasne sú povinní predložiť doklad preukazujúci skončenie služobného pomeru vojaka z povolania a dve fotografie uvedené v odseku 1 písm. d). Ak títo vojaci z povolania nemajú uvedené osobné preukazy, sú povinní predložiť doklady ustanovené v odseku 1 písm. a), b) a c).

(4) Na žiadosť okresnej správy Zboru národnej bezpečnosti je občan povinný predložiť doklad o československom štátnom občianstve, ak o jeho štátnom občianstve vzniknú pochybnosti.

(5) Občan, ktorý žiada, aby sa mu v občianskom preukaze zaznačili údaje o jeho odbornom vzdelaní alebo údaje o deťoch (osvojencoch) mladších ako 15 rokov, je povinný predložiť o tom príslušný doklad (vysvedčenie, prípadne diplom, rodný list dieťaťa).

(6) Občan, ktorý nemôže predložiť doterajší občiansky preukaz, hoci mu už bol vydaný, je povinný predložiť potvrdenie o vzniku, prípadne o skončení pracovného (učebného), prípadne členského pomeru s výrobným družstvom alebo s jednotným roľníckym družstvom, a to od všetkých organizácií,[2]) v ktorých bol v pracovnom (učebnom), prípadne členskom pomere s výrobným družstvom alebo jednotným roľníckym družstvom v posledných 12 mesiacoch; toto potvrdenie nesmie byť staršie ako sedem dní. Občan, ktorý nie je v pracovnom (učebnom), prípadne členskom pomere s výrobným družstvom alebo s jednotným roľníckym družstvom, ale študuje, je v domácnosti, v dôchodku alebo vykonáva slobodné povolanie alebo inú činnosť, je povinný predložiť doklad potvrdzujúci túto skutočnosť (napríklad potvrdenie príslušného národného výboru, školy, umeleckého zväzu a i.).

§ 3

(1) Ak o vydanie nového občianskeho preukazu žiada občan, ktorý má občiansky preukaz vydaný po 1. januári 1955, predloží iba rodný list, doterajší občiansky preukaz, dve fotografie a doklad o rodnom čísle, ak nie je uvedené v niektorom z predložených dokladov. Ak dôvodom na vydanie občianskeho preukazu je zmena mena, priezviska, rodného čísla alebo iná skutočnosť vyžadujúca vydanie nového občianskeho preukazu, predloží aj doklad o tejto zmene.

(2) Ak v prípadoch uvedených v predchádzajúcom odseku vzniknú pochybnosti o správnosti dokladov alebo údajov v nich uvedených, je občan povinný predložiť príslušný nový doklad (§ 2).

§ 4

(1) Doklady sa musia predložiť v riadnom stave, v prvopise alebo overenom odpise (overená fotokópia). Pri cudzojazyčných dokladoch je občan povinný na žiadosť okresnej správy Zboru národnej bezpečnosti predložiť ich overený preklad do češtiny alebo slovenčiny.

(2) Miesto matričného dokladu vystaveného orgánom cudzieho štátu je občan povinný predložiť výpis z osobitnej matriky vedenej Národným výborom mesta Brna.[3])

(3) Doklady potrebné na vydanie občianskeho preukazu môže za občana žiadajúceho o jeho vydanie predložiť osoba jemu blízka alebo žijúca s ním v spoločnej domácnosti alebo iná osoba ním na to splnomocnená.

(4) Občiansky preukaz je občan povinný prevziať osobne a vlastnoručne ho podpísať.

Zápisy v občianskom preukaze

§ 5

(1) Pri vydaní občianskeho preukazu zapisuje doň okresná správa Zboru národnej bezpečnosti údaje podľa predtlačených rubrík, a to buď z úradnej povinnosti, alebo na žiadosť občana.

(2) Po prevzatí občianskeho preukazu je občan povinný predložiť občiansky preukaz:

a) organizácii (§ 11) na vykonanie záznamu o vzniku a skončení pracovného (učebného), prípadne členského pomeru s výrobným družstvom alebo s jednotným roľníckym družstvom, ak je občan v takomto pomere,[4])

b) okresnému ústavu národného zdravia na vykonanie záznamu o očkovaní - preočkovaní proti tetanu alebo na overenie takého záznamu, ak sa tomuto očkovaniu podrobil [§ 10 písm. c)].

§ 6

(1) Do občianskeho preukazu zapisuje okresná správa Zboru národnej bezpečnosti na základe rozhodnutia súdu opatreného doložkou o právoplatnosti uloženie trestu zákazu pobytu, podmienečné upustenie od výkonu jeho zvyšku, prípadne vykonanie zvyšku tohto trestu, vykonanie trestu zákazu pobytu včítane upustenia od jeho výkonu alebo výkonu jeho zvyšku. Rovnako sa do občianskeho preukazu zapisuje uloženie, prerušenie, upustenie, prepustenie a zánik, prípadne pokračovanie ochranného dohľadu.

(2) Na vykonanie zápisov uvedených v predchádzajúcom odseku je občan povinný ustanoviť sa na vyzvanie na okresnú správu Zboru národnej bezpečnosti príslušnú podľa miesta svojho trvalého pobytu.

(3) Občan, u ktorého bol trest zákazu pobytu vykonaný, prípadne u ktorého sa od výkonu tohto trestu upustilo, má právo žiadať o vydanie nového občianskeho preukazu, v ktorom sa mu tento trest zákazu pobytu už nezaznačuje. Rovnaké právo má občan, u ktorého ochranný dohľad zanikol, prípadne ktorý bol z tohto ochranného opatrenia prepustený.

§ 7

Občan je povinný dbať na to, aby základné údaje zapísané v občianskom preukaze o mene a priezvisku, o rodinnom stave a o pobyte, ako aj údaje o zamestnaní stále zodpovedali skutočnosti; za tým účelom je povinný:

a) požiadať pri zmene priezviska, mena alebo rodného čísla - ak je toto číslo uvedené na prvej strane občianskeho preukazu - najneskoršie do 15 dní okresnú správu Zboru národnej bezpečnosti o vydanie nového občianskeho preukazu;

b) predložiť pri zmene rodinného stavu (uzavretí manželstva, rozvode manželstva, vyhlásení manželstva za neplatné, ovdovení) - pokiaľ nedošlo k zmene priezviska alebo mena - najneskoršie do 15 dní občiansky preukaz s príslušným dokladom matrikárovi na zápis zmeny;

c) predložiť pri hlásení pobytu občiansky preukaz ohlasovni[5]) na zápis údajov o pobyte;

d) predložiť pri vzniku a skončení pracovného (učebného), prípadne členského pomeru s výrobným družstvom alebo s jednotným roľníckym družstvom občiansky preukaz organizácii na zápis údajov o tomto pomere (§ 11);

e) predložiť pri zmene (oprave) rodného čísla zapísaného v rubrike 17 občianskeho preukazu do 15 dní občiansky preukaz na vyznačenie tejto zmeny
ea) okresnému oddeleniu Českého štatistického úradu alebo Slovenského štatistického úradu, prípadne inému oblastnému štatistickému orgánu republiky vykonávajúcemu ich pôsobnosť, ak sa narodil 1. januára 1969 a neskoršie na území Československej socialistickej republiky,
eb) mestskému oddeleniu Českého štatistického úradu v Brne, ak sa narodil 1. januára 1969 a neskoršie v cudzine,
ec) odboru sociálnych vecí a zdravotníctva okresného (mestského, obvodného) národného výboru v ostatných prípadoch.[6])

§ 8

Po vydaní občianskeho preukazu môže občan žiadať po predložení príslušného dokladu o zapísanie:

a) údajov o narodení, osvojení alebo úmrtí detí mladších ako 15 rokov, a to u matrikára;

b) údajov o iných skutočnostiach a ich zmenách (zapísanie akademického titulu, dosiahnutie vzdelania, získanie vedeckej hodnosti a pod.), a to na okresnej správe Zboru národnej bezpečnosti.

§ 9

(1) Občan nesmie robiť žiadne zápisy, zmeny alebo opravy v občianskom preukaze.

(2) Ak do občianskeho preukazu nemožno zapísať nové údaje alebo údaje o zmene, lebo jeho príslušná rubrika je zápismi celkom zaplnená, je občan povinný požiadať okresnú správu Zboru národnej bezpečnosti o vydanie nového občianskeho preukazu.

§ 10
Zápisy vykonávané inými orgánmi štátnej správy

Do občianskeho preukazu zapisujú:

a) ohlasovne údaje o začiatku a skončení pobytu občana,

b) matrikár údaje o uzavretí manželstva, rozvode alebo o vyhlásení manželstva za neplatné a o ovdovení (nie zmenu mena alebo priezviska) a údaje o narodení, osvojení alebo úmrtí detí mladších ako 15 rokov,

c) okresné ústavy národného zdravia údaje o očkovaní - preočkovaní - proti tetanu alebo overenie takého zápisu,

d) okresné oddelenie Českého štatistického úradu alebo Slovenského štatistického úradu, prípadne iný oblastný štatistický orgán vykonávajúci ich pôsobnosť alebo odbory sociálnych vecí a zdravotníctva okresných (mestských, obvodných) národných výborov zmeny alebo opravy rodného čísla, ak je toto číslo zapísané v rubrike 17 občianskeho preukazu.

§ 11
Úlohy organizácií

Organizácie

a) overujú podľa občianskeho preukazu totožnosť občana, ktorého prijímajú do pracovného (učebného), prípadne členského pomeru s výrobným družstvom alebo s jednotným roľníckym družstvom,

b) zapisujú do občianskeho preukazu vznik a skončenie pracovného (učebného), prípadne členského pomeru občana s výrobným družstvom alebo s jednotným roľníckym družstvom,

c) bez meškania oznamujú najbližšiemu útvaru Zboru národnej bezpečnosti každého, kto pri uzavieraní pracovného (učebného), prípadne členského pomeru s výrobným družstvom alebo s jednotným roľníckym družstvom nepreukáže svoju totožnosť občianskym preukazom alebo sa

preukazuje občianskym preukazom, ktorý stratil preukaznú moc (§ 6 zákona o občianskych preukazoch).

Záverečné ustanovenia

§ 12

(1) Občiansk y preukaz sa nesmie vyviezť do cudziny, s výnimkou prípadov, keď tvorí súčasť cestovného dokladu.

(2) Ak sa občiansky preukaz posiela poštou, musí sa podať ako cenný list alebo balík s uvedenou cenou nad 1001 Kčs.

(3) Občiansky preukaz zomretého je povinný odovzdať okresnej správe Zboru národnej bezpečnosti alebo matrikárovi ten, kto sa o zomretého naposledy staral alebo zabezpečoval jeho pohreb. Matrikár odovzdá občiansky preukaz okresnej správe Zboru národnej bezpečnosti.

(4) Občiansky preukaz občana, ktorý bol rozhodnutím súdu pozbavený spôsobilosti na právne úkony, je povinný odovzdať okresnej správe Zboru národnej bezpečnosti jeho opatrovník, prípadne zákonný zástupca.

(5) Občania, ktorí nastupujú vojenskú činnú službu, sú povinní odovzdať občiansky preukaz najbližšiemu útvaru Zboru národnej bezpečnosti. Túto ich povinnosť môže za nich splniť príslušný orgán vojenskej správy.

(6) Útvary zborov nápravnej výchovy Ministerstva spravodlivosti Českej socialistickej republiky a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky odoberajú občianske preukazy občanom, ktorí nastupujú výkon trestu odňatia slobody, a bezodkladne tieto preukazy zasielajú okresnej správe Zboru národnej bezpečnosti, v obvode ktorej mal občan svoj posledný trvalý pobyt.

(7) Občanom, ktorí skončili základnú vojenskú službu a odchádzajú do zálohy, ako aj občanom prepusteným z výkonu trestu odňatia slobody vráti príslušná okresná správa Zboru národnej bezpečnosti ich občiansky preukaz.

§ 13

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva vnútra č. 5/1958 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydávajú podrobnejšie predpisy o občianskych preukazoch, v znení vyhlášok č. 119/1961 Zb., č. 109/1969 Zb., č. 119/1969 Zb., č. 109/1970 Zb. a č. 105/1973 Zb.

§ 14

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1979.

Minister:

Doc. dr. Obzina CSc. v. r.

1) § 5 a 6 vyhlášky Federálneho štatistického úradu č. 55/1976 Zb. o rodnom čísle.

2) § 8 a 268 Zákonníka práce.

3) § 61 vyhlášky Federálneho ministerstva vnútra č. 22/1977 Zb., ktorou sa vydávajú bližšie predpisy k zákonu o matrikách.

4) § 1 až 3 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 54/1975 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.

5) § 3 zákona č. 52/1949 Zb. o hlásení obyvateľstva v znení zákona č. 76/1957 Zb. a zákona č. 68/1965 Zb.

6) § 7 vyhlášky Federálneho štatistického úradu č. 55/1976 Zb. o rodnom čísle.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.